

Södertörns brandförsvärsförbund

PM 625

Brandskydd på byggarbetsplatser

Nr: 625

Datum: 2018-12-19

Bakgrund

Som en del av byggprocessen genomförs i många fall arbetsplatsbesök av kommunens byggnadsnämnd. Under dessa görs bland annat kontroller av att bygglovet följs, att det finns en kontrollansvarig på plats och att de inte strider mot några byggregler. En del av byggreglerna är kopplade till byggnadens brandskydd.

Syfte

Detta PM har till syfte att underlätta kontroller av brandskyddet vid arbetsplatsbesök. PM:et ska kunna nyttjas både externt av byggnadsnämnden eller byggherren och internt av Södertörns brandförsvärsförbunds (Sbff) personal.

Kontrollerna av brandskyddet syftar både till att säkerställa säkerheten för personalen på byggarbetsplatsen samt närliggande verksamheter men även för att kontrollera delar av brandskyddet som enbart går att kontrollera under byggskedet.

Punkterna som tas upp i detta dokument härstammar från antingen Plan- och bygglag (2010:900) och Boverkets byggregler (BBR) eller tolkningar av Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO).

Organisation och utbildning

Vid pågående byggarbete bör en brandskyddsansvarig vara utsedd. Den ansvarige bör se till att brandskyddet fungerar, att kontroller och åtgärder genomförs. Det är även den personen som ser till att personalen har tillräcklig kunskap kring brandsäkerhet och riskerna på byggarbetsplatsen. Det kan göras genom att låta personalen genomgå utbildningar, exempelvis praktiska övningar med handbrandsläckare.

Brandskydd och arbetsplatsens utformning

Brandceller

På en byggarbetsplats blir ofta brandcellerna väldigt stora då brandcellsgränserna med branddörrar och tätningar ibland inte färdigställs förrän i ett sent skede. Sbff rekommenderar att brandcellerna färdigställs så tidigt som möjligt eller att tillfälliga lösningar uppförs om

detta är möjligt. Detta gäller i synnerhet för att säkra upp utrymningsvägar, exempelvis trapphus.

Vid etappvis inflyttning eller pågående parallell verksamhet måste det finnas korrekt utförd brandavskiljning mellan de färdigställda delarna och de delar där arbete fortfarande pågår.

Släckutrustning

För att snabbt kunna släcka en brand om den uppstår bör det finnas släckutrustning som är tillgänglig i närheten av där arbete pågår. Utrustningen bör även vara kontrollerad och placerad på ett sådant sätt att den är lätt att hitta. En riktlinje är att det inte ska vara längre än 25 m till närmaste handbrandsläckare samt minst en på varje våningsplan. Dessutom bör det finnas vid platser där svetsning eller dylikt förekommer.

Brandlarm

Det bör finnas möjlighet att tidigt upptäcka brand samt varna personal. Hänseende ska tas till byggarbetsplatsens utformning och möjlighet till utrymning men i många fall rekommenderas det att brand- och utrymningslarm anpassad för byggarbetsplatser installeras. Som minst bör det finnas brandvarnare.

Utrymning

Den generella regeln är att det alltid ska finnas minst två av varandra oberoende utrymningsvägar i en byggnad. Utrymningsvägarna som finns i en byggnad eller på ett område måste hållas fria från hinder och vara uppmärkta så att orientering underlättas. Vid användning av temporära utrymningsvägar måste de hållas uppdaterade efter rådande förhållanden. Det gäller även utrymnen utanför byggnaden som behöver hållas fria från t.ex. snö och byggnadsmaterial för att inte hindra en utrymning. Inhägnad runt en arbetsplats får inte hindra utrymning.

Om det finns andra verksamheter eller byggnader i nära anslutning får deras utrymning inte hindras av byggarbetsplatsen.

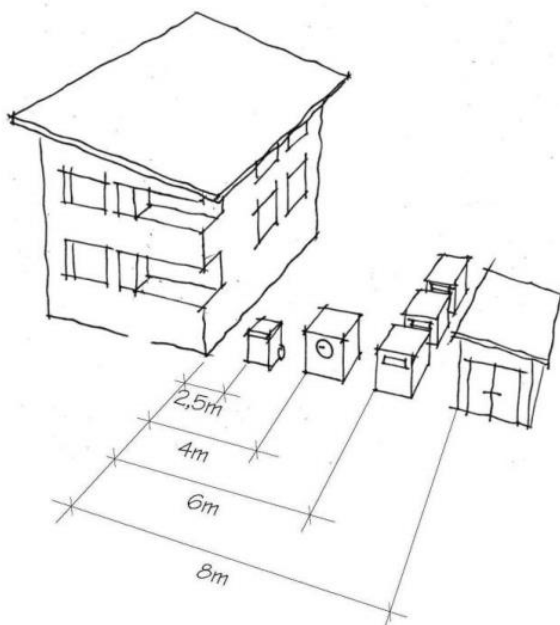
Framkomlighet och räddningsinsats

Räddningstjänst måste ha möjlighet att ta sig fram till byggnationen och byggnader runtomkring. Därför är det viktigt att körvägarna är fria och tillräckligt breda. Räddningstjänstens krav på framkomlighet definieras i PM 609 som finns tillgänglig på www.sbff.se.

För att underlätta en eventuell insats bör en karta över arbetsplatsen, en arbetsplatsdispositionsplan (APD), finnas tillgänglig. Dessutom bör det finnas rutiner för att möta upp räddningspersonal.

Förvaring av brännbara material

På byggarbetsplatser kan det förekomma stora mängder brännbara och brandfarliga material. Dessa bör förvaras på avsedd plats och vara svåråtkomliga för obehöriga. När det gäller förvaring i containrar bör de vara placerade minst 6 meter från närmaste fasad om den är öppen samt minst 4 meter om den är täckt. Det finns inget avståndskrav om containern är täckt och låst. Sopkärl bör inte stå allt för nära väggen (rekommenderat avstånd är 2-3 meter). Fri förvaring i form av upplag bör ha ett minsta avstånd på 12 meter från närmaste byggnad.

Figur 1 Avstånd (SP, brandskydd på byggarbetsplats – vägledning, 2012)

Förvaring av brandfarlig och explosiva varor samt heta arbeten

Om det hanteras brandfarliga och/explosiva varor (som överskrider tillståndspliktig mängd) ska det finnas tillstånd för detta. Tillstånd söks hos Södertörns brandförsvarsförbund och mer information finns att tillgå på www.sbff.se. Även om mängden brandfarliga och explosiva varor inte erfordrar tillstånd ska hanteringen följa de regler som finns utifrån lagstiftningen.

För att genomföra heta arbeten kräver försäkringsbolagens säkerhetsföreskrifter att den som utför arbetet är utbildad och certifierad. Certifikat utfärdas av Brandskyddsföreningen (SBF). Mer information om detta fås genom Brandskyddsföreningens hemsida. www.brandskyddsforeningen.se

Byggnader med brännbar isolering

Ett byggmaterial som ofta används som isoleringsmaterial är olika typer av cellplast. Cellplast är ett brännbart material som bildar stora mängder svart och giftig rök vid brand samt bidrar till ett väldigt snabbt brandförlopp.

När en yttervägg byggs med brännbart material (antingen som yttersta skikt eller inuti väggen) är det viktigt att konstruktionen byggs exakt enligt anvisningarna i brandskyddsbeskrivningen skriven av sakkunnig inom brandskydd. Om konstruktionen frångår anvisningar enligt brandskyddsbeskrivning uppfylls inte kraven enligt BBR och risken för brand- och rökspridning kan öka avsevärt.

Det är viktigt att det, i kontrollplanen, tas med kontrollpunkter om att konstruktionen ska uppfylla krav enligt brandskyddsbeskrivningen med hänseende på brännbar isolering. Lämpligen genom fotodokumentation på konstruktionen innan dess att de sista ytskikten sätts

upp. Detta eftersom det inte går att kontrollera utan större ingrepp när konstruktionen är färdig.

Det är också viktigt att tiden som den brännbara isoleringen är helt exponerad minimeras.

Checklista: Lämpliga saker att kontrollera vid arbetsplatstillsyn av kommun och eller räddningstjänst

Säkerhet under byggtid enligt LSO

- Att utrymningsvägar är fria och lätta att hitta, både invändigt och utvändigt. Dessutom bör det finnas framkomlighet för räddningsfordon.
- Att det finns brandbekämpningsmedel (handbrandsläckare) samt brandlarm/varnare i lämplig omfattning,
- Att avstånd angivna i detta PM uppfylls mellan upplag av material och byggnad/container osv.
- Att det finns en organisation med brandskyddsansvarig och att rutiner för utbildning/övning/kontroll efterlevs. Lika så om eventuellt ”heta arbeten” förekommer och dessa regler efterföljs och dokumenteras.

Säkerställande av slutligt brandskydd enligt BBR.

- Att det finns rutiner för att säkerställa att brandskyddstekniska installationer och material uppförs enligt de krav som ställs i brandskyddsbeskrivningen.

Mer information om brandskydd under byggtid samt checklistor finns att hitta i t ex Sveriges Tekniska Forskningsinstituts rapport *Brandskydd på byggarbetsplats – vägledning* (SP rapport 2012:11)

Dokumentets historia

Upprättad/ reviderad: SE	Upprättad/ reviderad av:	Kontrollerad av 1: MZ	Kontrollerad av 2: NI	Godkänd av: AE	Ersätter:
--------------------------------	-----------------------------	--------------------------	--------------------------	-------------------	-----------